

Konjunkturstatistik, löner för kommuner

2001

AM0108

A. Allmänna uppgifter

A.1 Ämnesområde

Arbetsmarknad

A.2 Statistikområde

Löner, nationellt och regionalt

A.3 Statistikprodukten ingår i Sveriges officiella statistik

A.4 Ansvarig

Myndighet/organisation: Medlingsinstitutet (MI)

Adress: Box 1236

111 82 STOCKHOLM

Kontaktperson: Christina Eurén

Telefon: 08-545 292 40

Telefax: 08-650 68 36

E-post: christina.euren@mi.se

A.5 Producent

Myndighet/organisation: Statistiska centralbyrån (SCB)

Adress: 701 89 ÖREBRO

Kontaktperson: Veronica Andersson

Telefon: 019-17 66 19

Telefax: 019-17 69 76

E-post: veronica.andersson@scb.se

A.6 Uppgiftsskyldighet

Uppgiftslämnarplikt föreligger enligt SCB-FS 1998:30.

A.7 Sekretess och regler för behandling av personuppgifter

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 9 kap. 4 § sekretesslagen (1980:100).

A.8 Gallringsföreskrifter

Materialet bevaras hos SCB i två år.

A.9 EU-reglering

I enlighet med EU:s krav på löne- och sysselsättningsstatistiken samlas uppgifterna in med särredovisning av näringsgrenarna El-, gas-, värme- och vattenverk samt Byggindustri.

A.10 Syfte och historik

Syftet med undersökningen är att månadsvis belysa utvecklingen av lönenivå, medellön, arbetade timmar och antal anställda för kommunsektorn.

Kortperiodisk löne- och sysselsättningsstatistik har sedan 1991 producerats av Kommunförbundet. SCB:s produktionsansvar för denna undersökning gäller från och med 1 januari 1999.

A.11 Statistikanvändning

Statistiken används främst av konjunkturinstitutet (KI) och SCB:s enhet för nationalräkenskaper, som underlag för ekonomisk analys och konjunkturbedömningar.

A.12 Uppläggning och genomförande

Undersökningen genomförs varje månad och publiceras månatligen. Siffrorna samlas in en månad efter referensmånadens slut och publicering sker efter ytterligare en månad. Då det rör sig om en totalundersökning görs inget urval. För drygt 180 kommuner kommer uppgifterna in på datamedium. Resterande kommuner skickar in uppgifterna på blankett eller på rapport.

A.13 Planerade förändringar i kommande undersökningar

B. Kvalitetsdeklaration

0 Inledning

Syftet med undersökningen är att månadsvis belysa utveckling av lönenivå, medellön, arbetade timmar och antal anställda för kommun- respektive landstingssektor. Statistiken används främst av Konjunkturinstitutet (KI) och SCB:s enhet för nationalräkenskaper, som underlag för ekonomisk analys och konjunkturbedömningar.

Kortperiodisk löne- och sysselsättningsstatistik har sedan 1991 producerats av Kommunförbundet. SCB:s produktionsansvar för denna undersökning gäller från och med 1 januari 1999. SCB producerar motsvarande statistik för den statliga och den privata sektorn. Resultaten från undersökningarna för staten och den privata sektorn publiceras i Statistiska Meddelanden, serie AM. Kraven på innehåll och omfattning av den kortperiodiska statistiken har successivt ökat och det beror främst på nya krav från EU. SCB ansvarar sedan tidigare för en stor del av statistiken över löner och arbetskostnader som levereras till EU. Labour Cost Survey (LCS) och Short Term Statistics (STS) är exempel på statistik som levereras till EU. Vid jämförelser mellan de olika undersökningarna måste olikheter i lönebegrepp och populationsavgränsning beaktas.

1 Innehåll

1.1 Statistiska målstorheter

Undersökningsresultaten redovisas i form av genomsnittliga månadslöner samt i form av antalsuppgifter för övriga variabler. För samtliga variabler redovisas förändringen från samma månad föregående år.

1.1.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av landets kommuner.

1.1.2 Variabler

Genomsnittlig månadslön

För varje kommun samlas bland annat uppgifter in om den summerade överenskomna fasta kontanta lönen för de anställda. Summan innehåller ej rörliga tillägg såsom exempelvis ersättning för jour och beredskap. Uppgift samlas också in om den summerade sysselsättningsgraden för de anställda, så att exempelvis två anställda med halvtidsanställning summerar till en anställd.

Den genomsnittliga månadslönen beräknas som summan av de kontanta lönerna dividerat med summan av sysselsättningsgraderna. Sysselsättningsgraden för timavlönade fås genom att dividera antalet timmar, som det utgår lön för, med 165. Den genomsnittliga lönen är således ett mått på den genomsnittliga fasta ersättningen för en arbetsinsats motsvarande heltid en månad. Rörliga tillägg ingår inte i den beräknade medellönen. De tilläggstimmar för lärare som ersätts med särskilda lönearter ingår heller inte i den genomsnittliga månadslönen.

Antal arbetade timmar

Antal arbetade timmar avser faktiskt arbetad tid. Semester, sjukfrånvaro, vård av sjukt barn och liknande betraktas inte som arbetad tid. Övertid betraktas som arbetad tid.

Till och med mars 2001 mättes, för ett 30-tal kommuner, antalet arbetade timmar månaden innan undersökningsmånaden. Detta påverkar jämförelser mot föregående år. När det gäller lärarnas ferier behandlas dessa på olika sätt i de olika datasystemen. Hos ett fåtal kommuner ligger, under sommarferierna, åtta arbetstimmar per vardag som schema. Härifrån dras frånvaro och eventuell övertid läggs på. I någon kommun räknas lärarnas ferier som arbetad tid.

Antal anställda

Som anställd i kommuner räknas samtliga anställda som följer kollektivavtalet Allmänna Bestämmelser samt Beredskapsavtalet.

Anställningsform

Månadsavlönade med en sysselsättningsgrad på 100 % betraktas som heltidsanställda. Till deltidsanställda räknas de som har en sysselsättningsgrad på mindre än 100 %. Anställda som inte är hel- eller deltidsanställda är timanställda.

1.1.3 Statistiska mått

Det statistiska mått som främst används i redovisningen är genomsnittlig månadslön. Vidare redovisas antal arbetade timmar och antal hel- och deltidsanställda.

Genomsnittlig månadslön definieras enligt följande:

$$\bar{M} = \frac{\sum W_k}{\sum Q_k}$$

Där:

$\bar{M}$ = Genomsnittlig månadslön

W_k = Summerad kontantlön för kommun k

Q_k = Summerad sysselsättningsgrad för kommun k

Preliminär/Definitiv lön

Efter tolv månader fastställs den genomsnittliga månadslönen. Det innebär att hänsyn tas till de retroaktivt utbetalda lönerna. Den preliminära månadslönen korrigeras med de retroaktiva lönebeloppen och en definitiv genomsnittlig månadslön beräknas.

1.1.4 Redovisningsgrupper

Antal arbetade timmar och antal anställda redovisas efter anställningsform.

1.1.5 Referenstider

Referenstiden är en kalendermånad. Statistiken samlas in den 25:e i månaden efter mätmånaden. Antalsuppgifter avseende månadsanställda avser den 15:e i mätmånaden.

1.2 Fullständighet

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Bortfall förekommer. Detta påverkar i viss grad tillförlitligheten trots att imputering sker för att kompensera bortfallet. Tillförlitligheten bedöms dock som god.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Då det rör sig om en totalundersökning görs inget urval.

2.2.2 Ramtäckning

2.2.3 Mätning

Materialet samlas i första hand in med hjälp av dataservicebyråer. För drygt 180 kommuner kommer uppgifterna in på datamedium. Resterande kommuner skickar in uppgifterna på blankett eller på rapport.

Timavlönade räknas som timanställda om de finns med i aktuell månads lönekörning, vilket i sig inte behöver innebära att lön för arbetad tid utbetalats. Det kan exempelvis vara en justering eller utbetalning av semesterersättning. Timavlönade som arbetade månaden innan referensmånaden kommer med i undersökningen, då lönen betalas ut månaden efter den de arbetat. På motsvarande sätt kommer inte de timavlönade med, som har arbetat under referensmånaden, förrän nästkommande månads redovisning.

Till och med mars 2001 mättes, för ett 30-tal kommuner, antal arbetade timmar månaden innan undersökningsmånaden.

2.2.4 Svartsbortfall

Bortfall utgörs av kommuner från vilka mätvärden saknas. Även partiellt bortfall förekommer, vilket innebär att vissa men inte alla uppgifter lämnats av en kommun. Kommuner som utgör bortfall har imputerats med hjälp av uppgifter från den årliga strukturstatistiken.

Telefonpåminnelser för att minska bortfallets storlek har använts.

Uppgiftslämnarplikt föreligger för samtliga kommuner enligt SCB-FS 1998:30.

2.2.5 Bearbetning

De lämnade uppgifternas rimlighet prövas och dubblettkontroller görs för att undvika dubbelräkningar. Granskningen görs helt och hållet av SCB.

En stor del av granskningen utgörs av kvotgranskning. Det innebär att man undersöker den procentuella förändringen mellan två perioder.

2.2.6 Modellantaganden

Vid imputering antas att de observerade sambanden mellan konjunktur- och strukturstatistikens värden även gäller för kommuner som utgör bortfall.

2.3 Redovisning av osäkerhetsmått

Ej relevant.

3 Aktualitet

3.1 Frekvens

Undersökningen genomförs varje månad och presenteras månatligen, två månader efter referensperioden.

3.2 Framställningstid

Statistiken har en framtagningstid på två månader.

3.3 Punktlighet

Publicering sker enligt publiceringsplan för Sveriges officiella statistik.

4 Jämförbarhet och sam användbarhet

4.1 Jämförbarhet över tiden

Den 1 januari 1999 tog SCB över produktionsansvaret från Kommunförbundet för denna undersökning. Att konjunkturstatistiken sedan dess avser samtliga kommuner samt att skillnader i imputeringsförfaranden etc kan finnas, gör att jämförelser bakåt i tiden måste tolkas med stor försiktighet.

4.2 Jämförbarhet mellan grupper

SCB presenterar också strukturstatistik för kommunal sektor. Denna statistik är individbaserad och redovisas mer detaljerat än konjunkturstatistiken. Vid jämförelser av variabler måste man vara uppmärksam på att definitionerna skiljer sig åt, exempelvis definieras månadslönebegreppet olika.

4.3 Sam användbarhet med annan statistik

SCB producerar också konjunkturstatistik över löner för den statliga, landstingskommunala och privata sektorn. För kommuner och landsting utgår man endast från överenskommen fast kontant lön då man räknar fram genomsnittlig månadslön. I övriga sektorer ingår rörliga tillägg i den genomsnittliga månadslönen

5 Tillgänglighet och förståelighet

5.1 Spridningsformer

Undersökningen presenteras huvudsakligen i det statistiska meddelandet AM 49. Det är endast ett begränsat antal variabler, av de som samlas in, som presenteras i SM:et. Utöver detta görs sammanställningar för olika intressenter exempelvis

Konjunkturinstitutet.

Det statistiska meddelandet går att nå via SCB:s webbplats, www.scb.se, där resultaten även månatligen presenteras kortfattat i ett pressmeddelande. Publikationerna kan beställas hos SCB:s publikationstjänst i Örebro, tfn 019-17 68 00 eller fax 019-17 60 28.

5.2 Presentation

Statistiken presenteras i huvudsak i statistiska meddelanden med tabeller och förklarande text.

5.3 Dokumentation

5.4 Tillgång till primärmaterial

5.5 Upplysningstjänster

Veronica Andersson, telefon 019 - 17 66 19,
e-post: veronica.andersson@scb.se och
Hedvig Hellerstedt, telefon 019-17 68 14
e-post: hedvig.hellerstedt@scb.se
vid programmet för Konjunkturlönestatistik, SCB, 701 89 Örebro.